

Απαντήσεις Ιστορίας κατεύθυνσης 2015

A1. Το κόμμα αυτό παρουσιάζεται στη συντακτική εθνοσυνέλευση του 1862 – 1864, σελ. 77, «Οι ορεινοί ...πλοιοκτητών». Μπορούσαν να αναφερθούν γενικά στοιχεία της πολιτικής τακτικής των Πεδινών, για να ερμηνευθεί η πρώτη περίοδος του σχολικού βιβλίου.

Φεντερασιόν, (πολυεξασμένος όρος). Σελ. 46 «Μετά την ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης, (που συντελέστηκε με το τέλος των βαλκανικών πολέμων) .... χώρα», σελ. 46.

Πατριαρχική Επιτροπή, σελ. 142 – 143, «Τον Οκτώβριο ... Μικράς Ασίας ή και ... Ανατολική Θράκη»

A2. Α – Λ, β – Λ, γ – Σ, δ – Λ, ε – Σ.

B1. Α) Σελ. 137 εισαγωγή, τελευταία παράγραφος, εισαγωγικά για τη συνθήκη του Βουκουρεστίου και στη συνέχεια «Την εποχή αυτή ... κυβέρνησης». Β) σελ. 140, 3^η παράγραφος, «Τη περίοδο 1919 – 1921 ... Ρώσοι».

B2. Σελ. 46, κεφ. 2, το εργατικό κίνημα, όλη πρώτη παράγραφος «Οι διαφορές ... περιεχόμενο», καλό είναι να συμπληρωθεί και η επόμενη περίοδος «Η κατάσταση ... Βαλκανικών πολέμων».

Γ1. Η απάντηση πρέπει να περιλάβει κυρίως τα στοιχεία του κεφαλαίου 3, σελ. 149 – 152.

Α) «Στις 24 Ιουλίου 1923 ... επίμαχων περιοχών», σελ. 149 – 151.

Με βάση το άρθρο 11 της συνθήκης ...ανταλλαξίμων», σελ. 151- 152. Σχετική είναι η πρώτη πηγή, που διασώζει προσφυγική μαρτυρία από την Καππαδοκία. Γνωρίζουμε ότι οι κάτοικοι της Κεντρικής και Νότιας Μικράς Ασίας μεταφέρθηκαν στην Ελλάδα πολύ αργότερα από το τέλος του πολέμου το 1924 και το 1925 με τη φροντίδα της Μικτής Επιτροπής. Η μαρτυρία, που καταγράφεται, παρουσιάζει όσα συνέβησαν στο Γκέλβερι της Καππαδοκίας, όταν ανακοίνωσαν στους κατοίκους την ειλημμένη απόφαση για την ανταλλαγή. Ειδικοί απεσταλμένοι της Μικτής Επιτροπής κατέγραψαν ονόματα και περιουσίες και παρακίνησαν την πώληση όλων των στοιχείων της κινητής περιουσίας, αφού την ακίνητη δεν μπορούσαν πια να τη διαχειριστούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση. Προέτρεψαν επίσης να πάρουν οι Έλληνες όσα από τα υπάρχοντά τους μπορούσαν να μεταφέρουν και να κατευθυνθούν χωρίς φόβο προς την Ελλάδα. Αντίστοιχο δρόμο πρότειναν να ακολουθήσουν και οι ενδιαφερόμενοι εξισλαμισμένοι Έλληνες, εφόσον το επιθυμούσαν.

Β) Οι αντιδράσεις των προσφύγων : « Όταν έγινε ...εφαρμογή της» σελ. 151. Ο Βενιζέλος, σύμφωνα με το δεύτερο παράθεμα, αν και γνώριζε ότι οι πρόσφυγες θα του επέρριπταν ευθύνες για την υποχρεωτική ανταλλαγή που εισηγήθηκε και υπέγραψε, δεν είχε αμφιβολίες ότι αυτή ήταν η μόνη ενδεδειγμένη λύση. Την είχε προτείνει ήδη από το 1914, όταν δηλαδή εκδηλώθηκε ο πρώτος διωγμός. Όντας πιστός οπαδός της “Real Politik”, του της προνοητικότητας και του ορθού λόγου διέβλεπε ότι ήταν η μόνη οριστική και αμετάκλητη λύση των ελληνοτουρκικών διενέξεων.

Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή «η πραγματικότητα ... ελληνικού κράτους». Σελ. 151. Σύμφωνα με το σχολικό βιβλίο υπήρξε εξαναγκασμός της ελληνικής αντιπροσωπείας, σύμφωνα με τα παραθέματα και άλλες ιστορικές πληροφορίες εξαρχής στόχος της ελληνικής αντιπροσωπείας ήταν η ανταλλαγή των πληθυσμών.

Από την άλλη πλευρά ο Κεμάλ είχε στενή σχέση με όσους κυβέρνησαν την Οθωμανική Αυτοκρατορία μετά το κίνημα του Ιουλίου του 1908 και έως την έκρηξη του α΄ παγκοσμίου πολέμου. Η κύρια πολιτική τους επιδίωξη ήταν η εκδίωξη των μη Μουσουλμάνων από τα τουρκικά εδάφη.

Αυτά προδίκιζαν ότι μετά την Μικρασιατική καταστροφή δεν υπήρχε πιθανότητα επανόδου των Ελλήνων, ενώ αν καθυστερούσαν οι σχετικές συνεννοήσεις οι Έλληνες δεν θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν την αντίστοιχη δίκαιη των τουρκο – μουσουλμανικών μειονοτήτων από τα ελληνικά εδάφη.

Την ψύχραιμη και πραγματιστική τακτική του Βενιζέλου ακολούθησαν, κατά το δεύτερο παράθεμα, και οι διάδοχοι του κατά την περίοδο της προσφυγικής αποκατάστασης, που από τον Μαυρογορδάτο χαρακτηρίζεται «κοσμογονία», από το συγγραφέα του σχολικού βιβλίου χαρακτηρίζεται «τιτάνιο έργο».

Δ1. Η διάσταση απόψεων του Πρίγκιπα Γεωργίου και του Ελευθερίου Βενιζέλου σχετικά με την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα στο πλαίσιο της πρώτης κυβέρνησης της Κρητικής πολιτείας αναλύεται στο σχολικό βιβλίο σελ. 208 – 209, κεφ. 3, η πρώτη παράγραφος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν εισαγωγή, χωρίς όμως να θεωρείται αναγκαία .

Τα στοιχεία των πηγών παραθέτονται διακεκριμένα για τον Εευθέριο Βενιζέλο και τον Πρίγκιπα :

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ως υπουργός δικαιοσύνης, ήδη από το 1900 εισηγήθηκε στον Πρίγκιπα την ανάγκη ακολούθησης μιας διπλωματικής τακτικής, που θα μπορούσε να οδηγήσει σταδιακά στην περιπόθητη ένωση, με το δεδομένο ότι οι Μεγάλες Δυνάμεις δεν υπήρχε πιθανότητα να τη δεχτούν αμέσως. Ήταν πεπεισμένος ότι το καθεστώς της παράτασης από την ευρωπαϊκή εξάρτηση, το οποίο μάλιστα ενέπλεκε την Κρήτη στις διευρωπαϊκές συγκρούσεις συμφερόντων δεν βοηθούσε το νησί. Ισχυριζόταν ότι η πρόβλεψη του συντάγματος μπορούσε να ευνοήσει τη μετεξέλιξη ενός αυτονομιστικού καθεστώτος επωφελέστερου για τα ελληνικά συμφέροντα. Προϋπόθεση γι’ αυτά θεωρούσε την αποχώρηση των ευρωπαϊκών στρατευμάτων, που θα έπρεπε να αντικατασταθούν από

ντόπια πολιτοφυλακή, εκπαιδευμένη από Έλληνες αξιωματικούς, σύμφωνα και με το σχολικό βιβλίο και με το πρώτο παράθεμα.

Εξάλλου, κατά τη Λ. Μακράκη (2^ο παράθεμα), δεν θεωρούσε σαφές το σύνταγμα, στο οποίο ο ίδιος είχε συμπράξει, κατανοούσε την ανάγκη των Κρητικών να παρέμβουν και να διεκδικήσουν δυναμικά την υποκίνηση αλλαγής του καθεστώτος της Κρητικής πολιτείας, πιστεύοντας ότι οι επαναστατικές ενέργειες μπορούν να υποκινήσουν και τη διεθνή διπλωματία. Επίσης επέκρινε τη διπλωματική τακτική του Πρίγκιπα και υποστήριζε ότι ακόμη και η ανακήρυξη της Κρήτης σε ανεξάρτητο πριγκιπάτο μπορούσε να θεωρηθεί στάδιο, που θα άνοιγε το δρόμο για την ένωση.

Ο Πρίγκιπας θεωρούσε, σύμφωνα με τις επιταγές του ελληνικού Παλατιού και με τη συγκατάθεση της ελληνικής κυβέρνησης, τη διαχείριση του Κρητικού Ζητήματος υπόθεση αυστηρά ενδοδυναστική, όπως αναλόγως έβλεπε και τη διπλωματική διευθέτηση κάθε εθνικού ζητήματος. Αυτή τη στάση του Υπάτου Αρμοστή επιβεβαιώνουν και τα δύο παραθέματα. Εξάλλου την επιδείνωση της εσωτερικής κατάστασης στο νησί δεν την θεωρούσε αποφευκτέα, αντιθέτως πίστευε ότι αυτή μπορούσε να ευνοήσει την εκβιαστική απόσπαση της ευρωπαϊκής έγκρισης για ένωση με την Ελλάδα. Σύμφωνα με το Λιλή Μακράκη ακολούθησε την τακτική των διπλωματικών παρεμβάσεων με ταξίδια και προσωπικές διαβουλεύσεις, ξεκινώντας από τη Ρωσία, λόγω των συγγενικών και προσωπικών του δεσμών, και απευθυνόμενος έπειτα στους Υπουργούς Εξωτερικών Γαλλίας, Αγγλίας, και Ιταλίας, όντας πεπεισμένος ότι η λύση θα οριζόταν από τις Μεγάλες Δυνάμεις και ότι κάθε πρωτοβουλία ή παρέμβαση των Κρητικών μάλλον έβλαπτε τη διευθέτηση του Κρητικού Ζητήματος και δεν την ωφελούσε.

Όλα τα παραπάνω οδήγησαν στη ρήξη μετά τη διαδοχική παραίτηση και απόλυση του Ελ. Βενιζέλου (18 Μαρτίου 1901), που προετοίμασε τη συγκρότηση της Ηνωμένης Αντιπολίτευσης και την επαναστατική κινητοποίηση του Θερίσου.

Διαλεκτική